

Mik azok az álhírek?

Általánosságban elmondható, hogy az álhírek olyan hamis információkat tartalmazó hírek, amelyeket úgy tesznek közzé és hirdetnek, mintha azok valódiak lennének. Történelmileg az álhírek általában a hatalmi szereplők propaganda eszköztárának részét képezték, egy adott – akár teljesen hamis – nézet támogatása érdekében. A közösségi média mára olyan környezetet teremtett, amelyben bárki közzétehet hamis állításokat, azokat valódinak tüntetve fel.

Az álhírek veszélyei

Míg néhány álhír látszólag ártalmatlan vagy csupán egy vicc, sok olyan is akad köztük, amelyik kifejezetten káros és veszélyes is lehet. Az álhírek azért készülnek, hogy megváltoztassák az emberek nézeteit, véleményüket vagy felfogásukat, ezáltal befolyásolva végül a viselkedésüket. Ez azt jelenti, hogy ha hamis hírek csapdájába esünk, mások irányítják nézeteinket és döntéseinket.

HOGYAN ISMERD FEL AZ ÁLHÍREKET

- MÉRLEGELD A FORRÁST**
A történettől egy kattintásra vizsgáld meg az oldalt, annak küldetését és kapcsolatait.
- OLVASS A SOROK KÖZÖTT**
A címsorok túlozhatnak, hogy többen kattintsanak rájuk. Mi a teljes történet?
- ELLENŐRIZD A SZERZŐT**
Egy gyors keresés a szerzőkre. Hitelesek? Valódiak?
- MEGBÍZHATÓ A FORRÁS?**
Kattints a hivatkozásokra. Állapítsd meg, hogy alátámasztják-e a történetet.
- ELLENŐRIZD A DÁTUMOT**
Ha újraposztolnak egy régi hírt, az nem jelenti azt, hogy jelenleg is aktuális.
- EZ EGY VICC?**
Ha túl szokatlan, lehet hogy satíra. Nézz utána az oldálnak és a szerzőnek.
- FÉKEZD ELŐÍTÉLETEIDET**
Vedd észre, ha saját nézeteid kihatnának az ítélőképességedre.
- KÉRDEZD A SZAKÉRTŐKET**
Kérdezz meg egy könyvtárost vagy nézz utána egy tényellenőrző oldalon.

Magyar fordítás: Nagy Ádám

IFLA
International Federation of Library Associations and Institutions
www.ifla.org

1. Igaz vagy hamis?

Döntsd el, hogy az alábbi állítások igazak vagy hamisak!

1. Az álhírek csak a modern közösségi média megjelenése óta léteznek.
2. Az álhírek kizárólag szórakoztatási céllal készülnek.
3. A közösségi médiában bárki közzétehet hamis információkat.
4. A propaganda történelmileg mindig valós híreken alapult.
5. Az álhírek célja lehet a vélemények és nézetek befolyásolása.

2. Kiegészítés

Egészítsd ki a mondatokat a megfelelő információkkal!

1. Az álhírek gyakran _____ eszközül szolgálnak a hatalmi szereplők számára.
2. A közösségi média olyan környezetet teremtett, ahol _____ lehet közzétenni.
3. Az álhírek befolyásolhatják az emberek _____ és _____.

3. Válaszolj a következő kérdésekre!

a) Miért fontos a források mérlegelése egy hír olvasásakor?

b) Milyen szerepe van a dátum ellenőrzésének az álhírek felismerésében?

c) Miért szükséges megkérdőjelezni egy hír hitelességét, ha túl szokatlannak tűnik?

d) Milyen tapasztalatod van az álhírekkel kapcsolatban? Hogyan ismerted fel őket?